

THEORETICAL APPROACHES TO IMPROVING THE EDUCATIONAL PROCESSES OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS BASED ON ADVANCED FOREIGN EXPERIENCES

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7689635>

ELSEVIER

Received: 22-02-2023

Accepted: 22-02-2023

Published: 22-02-2023

Abdullayev Javohir

Jizzax Davlat pedagogika universiteti
I-bosqich Tayanch Doktaranti
+998915943393

Abstract: The content of the state policy in the field of education in the Republic of Uzbekistan is to raise the level of educational development to the level of the most advanced foreign countries, to educate a well-rounded person and a qualified specialist based on the study of world experience. From this point of view, attention is paid to the analysis of some aspects of the education system of some foreign countries.

Keywords: state policy in the field of education, quality of education, management of education, educational indicators, certification, accreditation, foreign experience in the field of education, higher education institutions

About: FARS Publishers has been established with the aim of spreading quality scientific information to the research community throughout the universe. Open Access process eliminates the barriers associated with the older publication models, thus matching up with the rapidity of the twenty-first century.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОЦЕССОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ НА ОСНОВЕ ПЕРЕДОВОГО ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА

Received: 22-02-2023

Accepted: 22-02-2023

Published: 22-02-2023

Abstract: Содержание государственной политики в области образования в Республике Узбекистан состоит в том, чтобы поднять уровень развития образования до уровня самых передовых зарубежных стран, воспитать всесторонне развитую личность и квалифицированного специалиста на основе изучения мировой опыт. С этой точки зрения уделяется внимание анализу некоторых аспектов системы образования некоторых зарубежных стран..

Keywords: государственная политика в сфере образования, качество образования, управление образованием, образовательные показатели, аттестация, аккредитация, зарубежный опыт в сфере образования, высшие учебные заведения.

About: FARS Publishers has been established with the aim of spreading quality scientific information to the research community throughout the universe. Open Access process eliminates the barriers associated with the older publication models, thus matching up with the rapidity of the twenty-first century.

OLIY TA'LIM MUASSASALARINI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA TA'LIM-TARBIYA JARAYONLARINI TAKOMINLASHTIRISH BO'YICHA NAZARIY YONDASHUVLAR

Received: 22-02-2023

Accepted: 22-02-2023

Published: 22-02-2023

Abstract: O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasidagi davlat siyosatining mazmuni ta'lim taraqqiyotini yuqori bosqichlar eng ilg'or xorijiy mamlakatlar ta'limi darajasiga ko'tarish, jahon tajribasini o'rganishi asosida barkamol shaxs va malakali mutaxassisni tarbiyalab voyaga yitkazishdan iboratdir. Shu nuqtai nazardan ayrim xorijiy mamlakatlar ta'lim tizimidagi ba'zi jihatlarni tahlil qilishga e'tibor qaratilgan...

Keywords: ta'lim sohasidagi davlat siyosati, ta'lim sifati, ta'limgi boshqarish, ta'lim indikatorlari, attestatsiya, akkreditatsiya, ta'lim sohasidagi xorij tajribasi, oliy ta'lim muassasalari

About: FARS Publishers has been established with the aim of spreading quality scientific information to the research community throughout the universe. Open Access process eliminates the barriers associated with the older publication models, thus matching up with the rapidity of the twenty-first century.

Kirish. Ma'lumki, ta'lim tizimi deb muayyan jamiyatda ijtimoiy-tarixiy jarayonda tarkib topgan, ma'lum tamoyillar asosida boshqariladigan hamda bir-biri bilan bog'langan barcha tipdagi o'quv-tarbiya muassasalari yig'indisiga aytiladi. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng barcha sohalar qatori ta'lim tizimini rivojlantirish, uning sifatini oshirish, boshqarish, bu jarayonda rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rghanish masalalariga katta e'tibor qaratila boshlandi.

Ta'lim sifati va uni boshqarish masalalariga ilmiy nuqtai-nazardan yondashish xorijda XX asrning 20-yillardan boshlangan. Mazkur jarayonda ta'lim sifatini boshqarish samaradorligini oshirish usullarini izlash ishlari dastavval ijtimoiy boshqaruvning umumiyl nazariyasi yutuqlari asosida amalga oshirilgan. Shuni ta'kidlash lozimki, ta'lim sifati va uni boshqarish muammolari aksariyat tadqiqotlarda oliy ta'lim tizimi va uni amalga oshiruvchi ta'lim muassasalari misolida tahlil qilingan. Mazkur tadqiqotlarda oliy ta'limdan keyingi ta'lim, xususan malaka oshirish ta'limining muammolari alohida qaralmagan yoki oliy ta'limning mantiqiy davomi sifatida mushtaraklikda o'rGANILGAN. Shuning uchun ham ko'pgina tadqiqotlarda malaka oshirish ta'limi ham oliy ta'lim muassasalari amalga oshiradigan faoliyat tarzida yoritilgan²¹³.

Ta'lim sifati muammolarini muhokama qilishda uning baholanishi, nazorati, monitoringi, sifatning ta'minlanishi va boshqalar haqida so'z yuritiladi. Bu atamalarning ishlatilishiga aniqlik kiritish uchun ularning ingliz tilidagi ma'nosi va o'zbek tilida ularga mos keluvchi so'zlarga qisqacha to'xtalib o'tamiz.

Ta'limni rivojlantirish va uni baholashning o'zaro tan olinadigan tizimlarini joriy etish orqali taqqoslash imkonini beruvchi ta'lim sifatini ta'minlash Yevropa mamlakatlari yagona ta'lim makonini shakllantirishning muhim shartlaridan biridir. Dunyoda mavjud ta'lim sifatini baholash tizimlarini shartli ravishda ikkita modelga bo'lish mumkin.

Birinchi model - oliy ta'lim muassasasining jamiyat va davlat oldidagi mas'uliyatini attestatsiya, akkreditatsiya va nazorat qilish vositasida tashqi baholashga asoslangan "fransuzcha" modeli. Bunday model Skandinaviya mamlakatlari, Chexiya, Latviya, Estoniya va boshqa mamlakatlarda qo'llaniladi. Ushbu mamlakatlarda davlat organlari tomonidan baholashning maqsadi shakllantiriladi, baholashning eng muhim jihatlari belgilanadi, ta'lim jarayonini tashkil etishga doir qarorlar qabul qilinadi. Ta'lim muassasasi tomonidan o'zini-o'zi baholashga yuzaki qaraladi, chunki asosiy e'tibor tashqi baholashni samarali o'tkazishga qaratiladi.

²¹³ Каланова Ш.М Национальная оценка качества образования в Великобритании. // «Вестник Высшей школы Казахстана», 2002, № 4. -С. 134-141;

Oliy ta’lim sifatini baholashning ikkinchi – “inglizcha” modelining asosini ta’lim muassasasi tomonidan o‘zini-o‘zi baholash tashkil qiladi. Bu model Buyuk Britaniya, Germaniya, AQSH, Lotin Amerika mamlakatlarida qo’llaniladi.

Germaniya va Buyuk Britaniyada yaqin davrlargacha ta’lim sifatini ta’minlashdagi bosh rol o‘quv muassasalari va bo’linmalarining rahbarlari va o‘qituvchilar tarkibining kompetentligi²¹⁴ va mas’uliyatiga asoslangan ichki nazoratga ajratilgan edi. Germanyaning oliy ta’lim muassasalarida ichki nazorat asosan fakultetlar, aniqrog’i ulardagi o‘quv jarayoniga javob beruvchi maxsus komissiyalar tomonidan olib borilar edi. Yevropa oliy ta’limining baynalminallashuvi xalqaro miqqosda ta’lim jarayoni sifatini baholash tizimini yaratishning muhimligi va zaruriyatini belgilaydi. Shimoliy Yevropa mamlakatlari (Daniya, Norvegiya, Finlyandiya, Shvetsiya) institutlari va universitetlarida tashkil etilgan nazorat va sifat tizimi ham o‘ziga xos xususiyatlarga ega²¹⁵.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 aprelda “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to’g’risida”gi qaroriga muvofiq har bir oliy ta’lim muassasasi jahoning yetakchi ilmiy-ta’lim muassasalari bilan yaqin hamkorlik aloqalari o’rnatish, o‘quv jarayoniga xalqaro ta’lim standartlariga asoslangan ilg’or pedagogik texnologiyalar, o‘quv dasturlari va o‘quv-uslubiy materiallarini keng joriy qilish, o‘quv-pedagogik faoliyatga, master-klasslar o’tkazishga, malaka oshirish kurslariga xorijiy hamkor ta’lim muassasalaridan yuqori malakali o‘qituvchilar va olimlarni faol jalg qilish, ularning bazasida tizimli asosda respublikamiz oliy ta’lim muassasalari magistrant, yosh o‘qituvchi va ilmiy xodimlarining stajirovka o’tashlarini, professor-o‘qituvchilarni qayta tayyorlash va malakasini oshirishni tashkil qilish belgilangan.

Proffessor Azamat Shamsiyevning “Ta’lim isloxaatlari uchun xalqaro standartlar”ning o‘ziga xos jahon tajribasining meyyoriy talablarini batafsil yoritishga harakat qilgan. Shuningdek olimlar Sh.S.Gulyamova, R.A.Zakirkhodjaev, G.S.Agzamova, F.M.Nuriddinova, A.A.Davlatova G.A.Djalilova, N.A.Rajabova, M.A.Odilovalarning interfaol ta’lim modelining rivojlangan mamlakatlardagi ahamiyati mavzularida ilmiy risololari tahlil qilingan.

Tadqiqot metodologiyasi (Research Methodology). Agar biz boshqa rivojlangan malakatlardagi ta’lim tiziminining ijobiyligi jihatlariga e’tibor qaratsak. Ularning o‘ziga xos uslubi mamlakat ravnaqiga xizmat qilayotganini guvohi bo’lamiz. Amerika Qo’shma Shtatlarida bolalar 6 yoshdan 17 yoshgacha 12 yil o‘qiydilar. Ta’lim tizimi quyidagicha tashkil etilgan:

²¹⁴ ([lotincha](#): *competo* — erishyapman, munosibman, loyiqlaman) — 1) muayyan davlat organi (mahalliy o‘zini o‘zi boshqarish organi) yoki mansabdor shaxsnинг qonun, ustav yoki boshqa hujjat bilan belgilangan vakolatlari, huquq va burchlari doirasi; 2) u yo bu sohadagi bilimlar, tajriba.^[1]

²¹⁵ Wahlen S. Is there a Scandinavian model of evaluation of higher education? // Higher Education Management, November 1998, Vol. 10. No. 3. P. 27-42.

1. 3 yoshdan 5 yoshgacha maktabgacha tarbiya muassasalarida.
2. Boshlang'ich maktab. Bu bosqich 1 – 5-sinflarni o'z ichiga oladi.
3. To'liq bo'limgan o'rta maktab. Bu bosqich 6 – 8-sinflardan iborat.
4. Yuqori maktab. Bu bosqich 9 – 11-sinflar bo'ladi.
5. Oliy ta'lif. (17 yoshdan... yosh chegaralanmagan)

10 sinfdan tayyorgarlik boshlanadi. Asosiy e'tibor tabiiy fanlarga qaratiladi. Amerika ta'limi texnikaviy jihatdan yaxshi jihozlangan Sinflar kompyuterlashtirilgan. O'quvchilar uchun yagona, majburiy darsliklar, qo'llanmalar yo'q. Har bir maktabda o'quvchilarini tashiydigan maxsus avtobuslar bor. Maktablarining aksariyati davlat ixtiyorida bo'lib, davlat mablag'i bilan ta'minlanadi.

Davlat qoshida OTMlar har bir talabaga alohida o'qituvchi-murabbiy biriktiriladi. Faqat shu o'quvchiga mos alohida reja tuziladi, uning o'qishiga rahbarlik qiladi²¹⁶. Shaxsiy OTMlarda o'qitish uchun bir yilga taxminan o'n besh ming dollar to'lash kerak. Bunday muassasalarda boy talabalar ta'lif oladilar. Amerika yuqori ta'lida bitirish imtihonlari yo'q. Amerika oliy o'quv yurtlariga kirish uchun belgilangan sinov (test)lar ikki xil bo'ladi: SAT (Sxolastik aptityud test);

- SAT sinovlari murakkabroq bo'ladi. Mashhur universitetlarga kirish uchun SAT sinovlarini topshirish shart bo'ladi.
- Bulardan tashqari murakkablashtirilgan sinov ham bor. AKT (Amerikan kollej test) sinovlari. • Amerika kollejlari ikki yillik va to'rt yillik bo'ladi.

Ikki yillik kollejlarni bitirgan talaba oliy ta'lif pog'onasidagi eng birlamchi darajaga ega bo'ladi. To'rt yillik kollejlarni tugatgan talabalar bakalavr darajasini olib, oliy ma'lumotning birinchi pog'onasiga erishadilar.

Bu sinovni oliy maktablarga kirayotgan barcha talabalar ham topshirishlari shart emas. Mabodo biror talaba shu murakkablashtirilgan sinovlarni topshirib universitetga kirsa, u talabaga maxsus stipendiya beriladi. To'rt yillik kollejlar bizning to'rt yillik institut va ayrim universitetlarga mos keladi. Amerika universitetlari tarkibiga ikki va to'rt yillik kollejlar, ilmiy-tadqiqot markazlari hamda ikkinchi bosqich oliy ma'lumot beruvchi o'quv yurtlari kiradi. Ikkinchi bosqich oliy ma'lumot beruvchi o'quv yurtlari bizning aspiranturaga to'g'ri keladi. Bu o'quv yurtiga kirish uchun ikki fandan imtihon topshirilishi shart. O'qishni muvaffaqiyatli bitirgan talaba magistrlik darajasini oladi. Magistrlik ilmiy darajasini olgan talaba doktoranturaga kirishi mumkin. Amerikada doktoranturaga kirish uchun faqat mutaxassislikdan jiddiy imtihon topshiriladi. Imtihon

²¹⁶ Usmanova, O. S. (2022). National curriculum and new generation mathematics textbook. Asian Journal of Multidimensional Research, 11(2), 11-16.

komissiyasi tarkibida talabaning bo'lajak ilmiy rahbari ham ishtirok etadi. O'qishni muvaffaqiyatli bitirib, dissertatsiya yoqlagan talaba doktorlik ilmiy darajasini oladi.

Germaniyaning zamonaviy ta'lim tizimini deyarli 30% bola asosiy mакtabga o'tadi. 9 yoki 10 yillik o'qish tugatilgandan keyin kasbiy tayyorgarlikka o'tiladi. Real bilim yurtlari asosiy mакtab va yuqori bosqich mакtabi o'rta maxsus o'quv yurtiga yoki yuqori bosqichdagi hunar-texnika mакtabiga kirib o'qish huquqiga ega bo'ladi Germaniya ta'lim tizimida hunar ta'limi muhim ahamiyatga ega, chunki yuqori malakali ishchilarga bo'lgan talab kuchlidir.²¹⁷ To'liqsiz o'rta mакtabni bitiruvchilarning esa 20% hunar ta'limi tizimida bilim olishni davom ettiradilar. Aksariyat hollarda o'qish muddati 3 – 3,5 yilni tashkil etadi.

Oliy mакtab o'z-o'zini boshqarish huquqiga ega. Oliy o'quv yurtini shtatdagi rektor yoki bir necha yilga saylangan Prezident boshqaradi. O'z-o'zini boshqarishda vazifalari aniq taqsimlab berilgan bir necha guruhlar bosqichma-bosqich ishtiroki prinsipiiga amal qilinadi. Uning tarkibiga professor-o'qituvchilar, o'quvchilar, ilmiy xodimlar va boshqa xodimlar kiradi. Talabalar o'qishi erkin tashkil etilgan. Ko'p sonli o'quv bosqichlari bilan birga o'quv rejalar taklif etiladi. O'qishga haq to'lanmaydi. Agar talaba yoki ularning ota-onalari oziq-ovqat harajatlarini ko'tara olmasa o'qish uchun moliyaviy yordam ko'rsatish to'g'risidagi federal qonunga ko'ra ular moliya yordamida oladilar. Bu yordamning yarmi stipendiyaga qo'shib berilsa, ikkinchi yarimi qarz tariqasida beriladi. Mamlakatda ta'limning isloh qilish O'quv jarayonini qisqartirish taklif qilinmoqda. Germaniyada Xalq universitetlari mavjud bo'lib, ular partiya va dindan tashqari muassasa. Ularning ko'pchiligi kechki bo'lib, faqat 1989 yilda universitetlarda 400000 kurslar tashkil etilgan. Hozir universitetlarda talabalar 7 yil o'qiydi, bu kurslarda, 5,5 mln. tinglovchi malaka oshirgan Davlat malaka oshirganlarni rag'batlantiradi va bu uchun har yili 5,5 mln. marka mablag' ajratadi.

Malaka oshirish kurslarida o'qish davrida tinglovchilarga mablag' bilan moliyaviy yordam beradilar. Asosan ishsizlar o'z malakasini oshirish imkoniyatlaridan ko'proq foydalanadilar. Yarim yil davomida malaka oshirgan ishchilarning 75% ish bilan ta'minlanadi. Evangel cherkovi o'zining 15 akademiyasida dolzarb mavzular bo'yicha konferensiylar tashkil etadi. Katoliklar malaka oshirishda nikoh, oila masalalariga, teologiya va madaniyat sohalariga katta ahamiyat beradilar.

Oliy o'quv yurtlarida tadqiqot bilan shug'ullanish ularning qadimiy an'analaridan biri. O'tgan asr boshlarida Vilhelm fon Gumboldt pruss

²¹⁷ Sayitkhonov A. THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE ACTIVITIES OF YOUTH TO ENTREPRENEURSHIP //Theoretical. (2021).

universitetlarini isloq qildi, o'shandan beri "Tadqiqot va o'qitish birligi" ularning hayotiy prinsiplariga aylanib qolgan. Oliy o'quv yurtlari tadqiqotlarining asosiy yo'nalishi-fundamental amaliy tadqiqot bo'lib, ularga boshqa ilmiy-tekshirish institutlari, sanoat laboratoriyalari yaqindan yordam beradi.

Yaponiya ta'limining shakllanishi 1867 – 1868 yillarda boshlangan. O'quv yili 1 apreldan boshlanib 31 martda tugaydi. Darslar 7 soatdan o'tiladi. Yozgi kanikul iyun oyining oxirida boshlanib, avgustda tugaydi. Oliy ta'limga katta o'rta məktəbni yoki 12 yillik oddiy məktəbni tugatgan o'quvchilar qabul qilinadi. U erda 460 ta universitet bo'lib, 95 tasi davlat tasarrufida, 34 tasi munitsipal, 331 tasi xususiy, 1-toifadagi universitetlarda har bir o'qituvchiga 8 nafar talaba to'g'ri keladi. 2-toifali universitetlarda esa 20 tadan talaba to'g'ri keladi.

Universitetlarga qabul qilish ikki bosqichga bo'linadi: 1-bosqichi turar joyda o'tkaziladi: buning uchun yapon, eski yapon tili, matematika, fizika, ximiya, jamiyatshunoslik, tarix bo'yicha test sinovlaridan o'tadilar. Bu sinovlardan o'tgan o'quvchilar universitetlarga yo'llanma oladilar va yana sinovdan o'tadilar. Xususiy universitetlarga esa to'g'ridan-to'g'ri test topshiriladi. Bir Qator xususiy universitetlar o'zining uzuksiz shaxobchasiga esa (bog'chadan boshlab hamma bosqichlarni qamrab oladi). Universitetdan talabalarni haydab yuborish mumkin emas. Lekin o'qish muddatini cho'zish mumkin (4 yillik o'qish 5-6 yilgacha cho'zilib ketishi mumkin). Kollejlar: 1-kichik kollej. 2-texnik kollej. 3-maxsus kollejlar. Uni bitirgan talabalar bakalavr diplomini oladi va universitetning 3 yoki 4 kurslariga qabul qilinadi.

Fransiyada oliy ta'lim universitetlarda uch turkumda amalga oshiriladi. Birinchi turkum: umumiyo bo'lib, o'qish muddati ikki yil davom etadi. Ikkinci turkum: o'qish bir yil davom etadi. Talabalar uni magistr darajasi bilan yakunlaydi. Uchinchi turkum: o'qish 1 – 2 yil davom etadi.

Uchinchi turkum siklida:

- - biron bir predmetni chuqurlashtirib o'rganilganligi haqida diplom 1 yil;
- - ixtisoslashtirilgan oliy ma'lumot to'g'risida diplom 1-yil;
- - uchinchi turkum doktorlik dissertatsiyasi 1 – 2 yil;
- - davlat doktorlik dissertatsiyasi biron-bir sohani mukammal o'rganib dissertatsiya yozish kabi hujjatlar olish mumkin.

Ular odatda sanoat, maishiy xizmat ko'rsatish, informatika mutaxassisliklariga ixtisoslashgan O'qish muddati 2 yil bo'lib, sakkiz xafjalik ishlab chiqarish amaliyotini ham ko'zda tutadi. Sirtqi ta'lim shoxobchalarini juda keng bo'lib, u 500 turdag'i o'rta, oliy professional ma'lumot berishni tavsiya eta oladi.

Fransiyada oliy ma'lumot va ixtisos beruvchi oliy texnologik institutlar mingdan ortiq. O'qituvchilar o'z nazariy – uslubiy malakalarini oshirishga ahamiyat beradilar. Malaka oshirish kurslaridan o'tish uchun aniq muddat belgilab

qo'yilmagan. O'qituvchilar o'z ixtiyorlari bilan test markazlarida imtihon topshiradilar. Shu imtihonlar davrida o'qituvchi faoliyatida ayrim nuqsonlar sezilib, malaka oshirishga ehtiyoj aniqlansa, o'z vaqt va mablag'lari hisobiga malaka oshiriladi 2000 yilda Fransiya maktablaridagi ahvol sinchiklab o'rganilib, o'quvchilarning ko'pchilik darslarga kirmay boshqa ishlar bilan mashg'ul bo'lib yurishi aniqlangach, bu kamchilikni tuzatish uchun jiddiy choralar ko'rilmoxda. Politsiyani bu ishga jalg etib, dars vaqtida boshqa joylarda yurgan bolalarni tutish, ularga jarima solish va maktabga eltilib qo'yish yuklatiladi. O'z farzandlarini maktabga yubormogan ota-onalarni esa sud hukmi bilan jazolanadi. Unda hatto qamoq jazosi ham belgilab qo'yilgan.

Xulosa va takliflar (Conclusion/Recommendations). Mamlakatimizda oliy ta'lim tizimini rivojlantirish haqida so'z yuritar ekanmiz, talabalarni yetuk kadr bo'lib tayyorlash bilan bog'liq bir qancha dolzarb masalalar mavjudligini ham qayd etish joiz. Jumladan, 2001 yilda qabul qilingan va 2015 yilda qayta ko'rib chiqilgan davlat ta'lim standartining oliy ta'lim yo'nalishlari, mutaxassisliklari klassifikatorida tayyorlanayotgan ixtisosliklar darajasi va nomlari xalqaro standartlarga mos kelmaydi. 2022 so'ngigacha ularni o'zgartirish va yangilashga majbur bo'ldik. Vaholanki, xalqaro standartlar XX asrning 90 yillarigacha ishlab chiqalgan bo'lsa ham.

Yuqorida rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimidagi yutuqlariga nazar soladigan bo'lsak, Ta'lim sohasidagi bugungi kamchiliklarning bartaraf etilishi, xalqaro me'yor va qoidalarning tezroq qabul qilinishi hamda jahon standartlariga asoslangan milliy ta'lim klassifikatsiyasi standarti va milliy kasblar klassifikatsiyasi standarti yaratilishi yangi O'zbekistonning xalqaro ta'lim hamjamiyatiga integratsiyalashuviga va malakali kadrlar tayyorlash sifatini oshirishga olib keladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Yo'ldoshev J.F. Xorijda ta'lim (metodik qo'llanma) - Toshkent: 1995- yil
2. Ikromov A.B., Mxmudov S.Y., Anorqulova G.M. Germaniya: Ta'lim, ilmfan (metodik qo'llanma. Kasb mahorati jurnali -2004-yil. 2 son.
3. G.Anorqulkova, A. Karimov.Xorijiy mamlakatlar ta'lim tizimining o'ziga xos yo'nalishi uslub va tahlili. Xalq ta'limi ilmiy metodik jurnali. 2017-yil. 3-son.
4. A.Nosirov. Fransiyada talim sifati qanday nazorat qilinadi? -, , Boshlang'ich ta'lim" jurnali. 2019- yil. 12- son.
5. Sharobidinovna, Z. T., & Kabilovna, N. O. Comparative analysis of Lingvocultural aspects of proverbs and sayings about Parents and problems of Lingvodidactics.

6. Sharon Y.V. Digitalization of technologies in higher and professional education: from personality-oriented smart didactics to blockchain in network training of specialists // modern problems of science and education. – 2019.